

2021

Iniciativa per impulsar la paritat de gènere en la professió de reparació de vehicles de motor

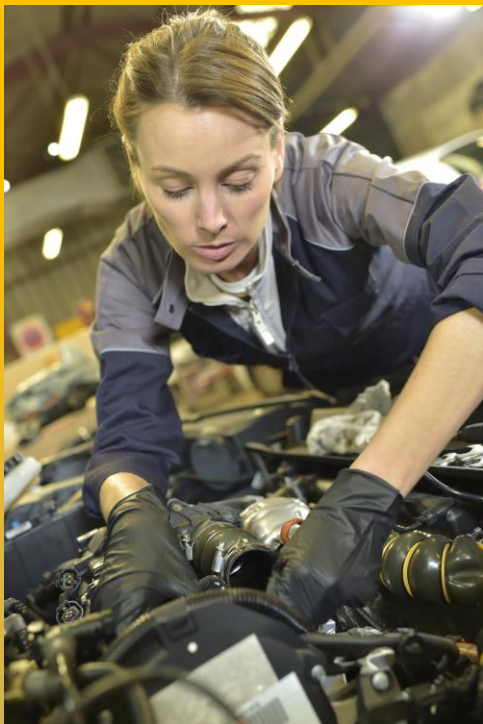

GREMI DE TALLERS DE BARCELONA

Perquè la iniciativa Trenquem Esquemes del Gremi de Tallers de Barcelona?

- Volem contribuir a trencar l'estancament en els baixos nivells de participació femenina en funcions qualificades dels tallers i difondre el potencial de carrera professional que poden oferir les noves tecnologies digitals i de sostenibilitat en el manteniment i reparació dels vehicles de motor.
- Segons estudis del Gremi, estimem que actualment sols un 4% aproximadament de titulars de taller són dones i en els últims 15 anys, solament hauria incrementat un 1%, la qual cosa evidencia un estancament persistent.
- El Gremi de Tallers de Barcelona realitza el projecte TRENQUEM ESQUEMES, amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, per fomentar la incorporació normalitzada de les dones a l'exercici de la professió de la reparació de vehicles.
- Necessitem conèixer orígens, motivacions i expectatives per tal de proposar actuacions a les Institucions, a Educació i al nostre propi sector.

OBJECTIUS

trenquem
esquemes

- fomentar la incorporació de més dones a l'exercici de la professió de la reparació de vehicles per avançar en l'impuls de la paritat de gènere en el sector.
- contribuir a trencar l'estancament en els baixos nivells de participació femenina en funcions qualificades dels tallers
- difondre el potencial de carrera professional que poden oferir les noves tecnologies digitals i de sostenibilitat en el manteniment i reparació dels vehicles de motor.
- dinamitzar la professió i promoure un canvi de mentalitat més proactiva en el sector, en la societat i en les institucions
- generar un posicionament social del sector de tallers més innovador.

Actuacions

Estudi de detecció
d'orígens, motivacions i
actituds

Campanya divulgativa del
Gremi

Difusió institucional

Metodologia d'estudi

Estudi per enquesta als tallers

Entrevistes en profunditat

- Dones empresaris o tècnics de Taller
- Responsables d'Automoció de Centres de FP

Sondeig online de detecció de motivacions

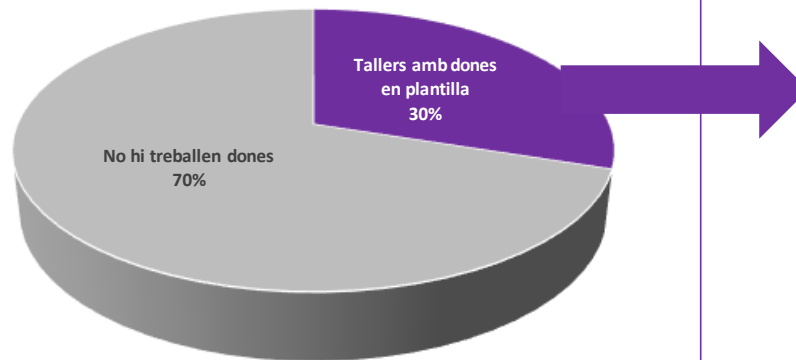
- Google Surveys: Públic femení en edat de formar-se o reciclar-se professionalment (18 a 34 anys) a Catalunya
- Qüestionari online: Seguidors/es del Gremi de Tallers de Barcelona

Període de realització: juliol-novembre 2021

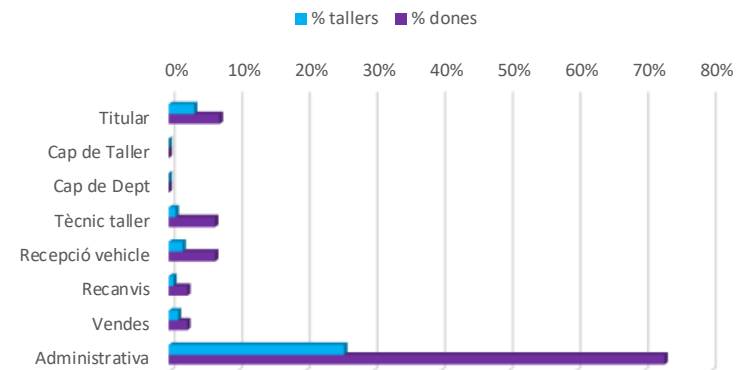
Què passa als Tallers?

- S'ha detectat un 3,8 % de tallers dirigits per una dona
- No s'ha detectat cap dona com Cap de Taller o de Departament
- Un 1,0 % dels tallers tenen dones treballant com mecàniques
- Un 2,0% dels tallers tenen una dona en Recepció de Vehicle
- Un 25,9 % dels tallers tenen dones administratives
- Els resultats de l'enquesta a peu de Taller tenen una representativitat estadística del col·lectiu de tallers agremiats del 95,5% de confiança amb un error mostral inferior al 5%

Participació femenina en els efectius del Tallers

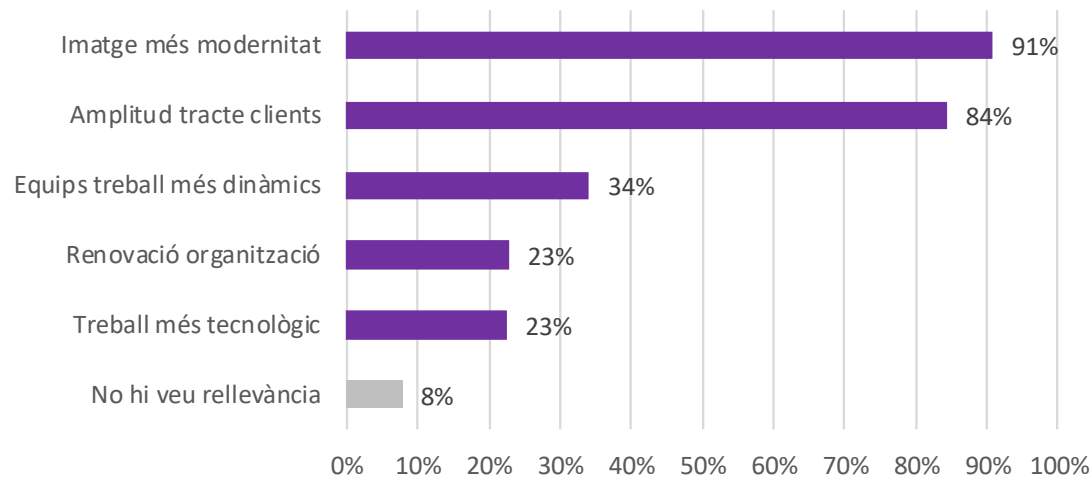
Funcions exercides en els Tallers amb dones en plantilla

Opinió dels Tallers: EXPECTATIVES

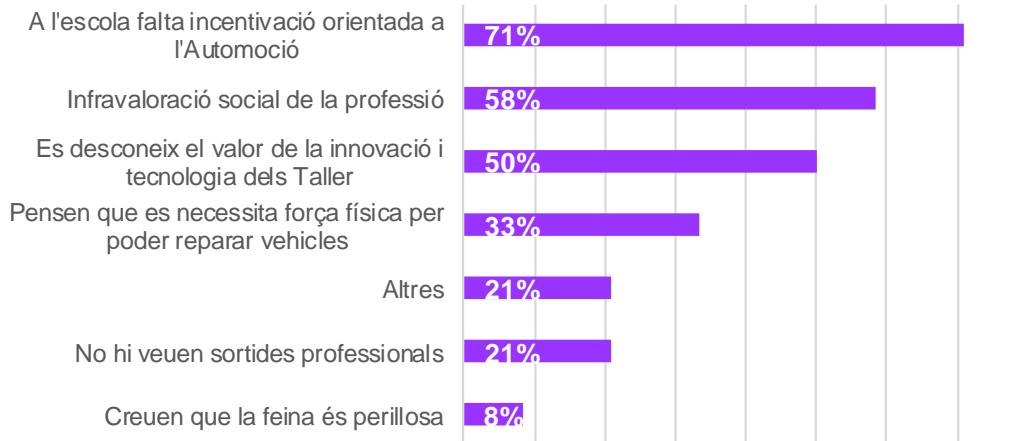
➤ Percepció àmpliament positiva per a la incorporació de dones en l'àrea tècnica i empresarial dels Tallers

Opinió dels Tallers sobre la incorporació de més dones en funcions tècniques o empresarials

Opinió dels Tallers: DIAGNÒSTIC

Perquè creu que poques noies opten per estudiar FP d'Automoció?

➤ infravaloració i desconeixement social de la professió

➤ falta d'incentivació a l'escola per l'Automoció

Resultats del sondeig online a seguidors/es del Gremi
Dones: 61%, Homes: 39%

Què en diuen les empresàries i tècniques de Taller?

- ***Perquè hi han tan poques dones treballant com tècniques o com empresàries de Taller?***
 - Escassetat de noies que cursin estudis d'Automoció que limita l'oferta de professionals
 - Imatge masculinitzada de l'activitat de reparació de vehicles de motor, més del 95% dels tècnics són homes i sols un 13% dels efectius humans totals dels Tallers són dones (majoritàriament administratives).
- Vies actuals principals d'accés de les dones a la professió:
 - Relleu generacional per línia familiar
 - Promoció/iniciativa empresarial des de l'àrea de gestió però sense dedicació a l'àrea tècnica
- ***Quina hauria de ser la via d'accés per normalitzar la participació de les dones en tot tipus de funció al taller?***
 - La via de la gestió administrativa és insuficient per obrir oportunitats, atès que l'activitat del Taller és eminentment tècnica
 - Convé tenir formació tècnica i experiència en reparació de vehicles per dirigir un Taller, idealment amb estudis complementaris en l'àmbit empresarial.
 - La via d'accés professional a l'activitat de reparació de vehicles de motor és la FP d'Automoció, tant grau mig com superior
 - És necessari que hi hagi un flux important de noies estudiant FP d'Automoció per assolir la paritat de gènere als Tallers.

IMPEDIMENTS OBJECTIUS PERQUÈ LES DONES REPARIN VEHICLES DE MOTOR n'hi ha?

NO

El progrés tècnic de l'Automoció ha esborrat les barreres

- La tecnologia dels vehicles s'ha desenvolupat de tal manera que ja no es requereix la força física que es necessitava antigament.
- Les capacitats professionals requerides avui dia són més de tipus intel·lectual i actitudinal, com el coneixement tècnic i digital, la innovació, l'emprenedoria, les habilitats organitzatives, comunicatives, etc.

Quins obstacles intangibles pot trobar una dona per dedicar-se a reparar vehicles?

- La normalització de les relacions laborals home-dona que s'ha assolit en la nostra societat ha eliminat les dificultats d'integració que podien existir en el passat. Així ho demostren els casos d'experiències de dones en les plantilles dels tallers.
- Existeixen encara certs prejudicis socials per part d'alguns perfils de clients en ser atesos per una dona a l'hora de confiar el seu vehicle al taller. En general sembla que aquest obstacle està en franca davallada.
- No obstant, en ser tan gran el nombre d'homes en el món del Taller, resulta intimidatori per a moltes dones apostar per l'aventura d'introduir-se en la professió.

Quines dificultats pot tenir un Taller per contractar dones?

- Fonamentalment, la manca d'oferta de dones professionals en Automoció
- Si el Taller no té cap dona en plantilla prèviament, pot necessitar haver d'adaptar les seves instal·lacions per acollir la primera treballadora, amb la conseqüent necessitat d'inversió en el local de treball.

OPORTUNITATS PER A LES DONES EN EL MÓN DELS TALLERS ACTUALS n'hi ha?

SÍ

- ✓ **La digitalització dels vehicles i la reparació** obren oportunitats per tal que les dones accedeixin a la professió.
- ✓ **Les noves tecnologies dels vehicles** requereixen més coneixement i menys força física.
- ✓ La incorporació de dones als Tallers es veu com un **benefici inequívoc de modernitat i de dinamització** dels equips humans
- ✓ **El perfil tècnic amb coneixements de digitalització i electrificació, valoració de danys dels vehicles i de gestió del Taller junt amb habilitats de relació, és una clara oportunitat per a la introducció de les dones en funcions de valor afegit de la professió.**
- ✓ La tecnificació de la funció de Recepció del vehicle ha incorporat feines de valor afegit en la relació tècnic-comercial amb el client, com la valoració de danys de sinistres o la diagnosi de les avaries, deixant de ser una feina administrativa bàsica i demandant més qualificació, que pot ser una oportunitat de reciclatge per dones amb experiència de gestió de Taller.

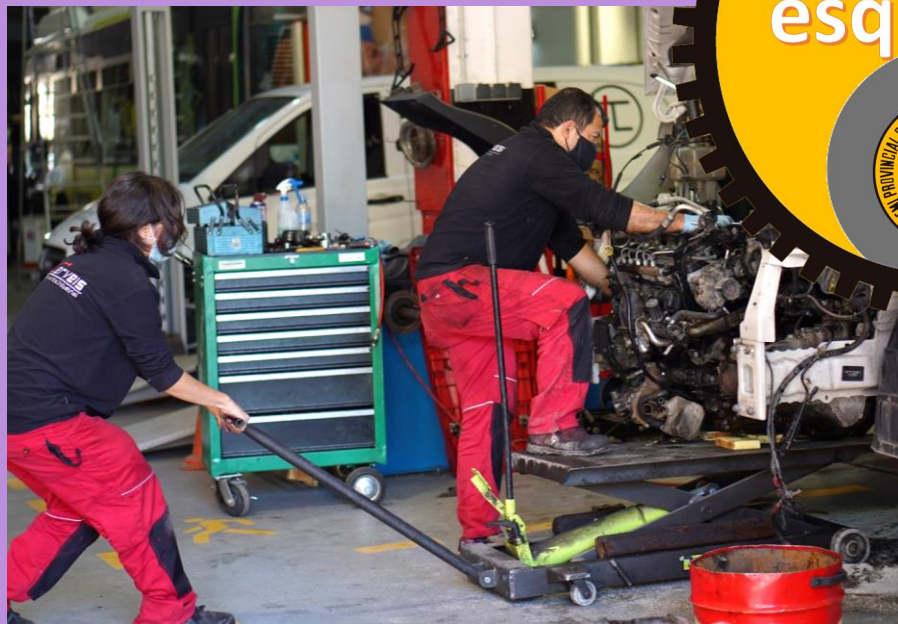
Perquè falten noies que estudiïn Automoció? ... segons els Tallers

- La professió de reparació de vehicles de motor està socialment infravalorada.
- Falta difondre entre la societat l'alt grau de tecnificació i innovació que implica el servei dels Tallers al vehicle al llarg de la seva vida útil, tant per a la funcionalitat com la sostenibilitat.
- L'actitud de les dones envers els vehicles és menys vinculada emocionalment que en els homes.
- Existeixen prejudicis socials sobre la feminitat de les professions tècniques del Taller.
- Falta una aposta decidida del món Educatiu per la incorporació de les joves a l'Automoció. Es perceben els següents dèficits:
 - Que el sector Educatiu parli més del valor afegit i oportunitats de carrera en el món del servei de l'automòbil.
 - Que les escoles presentin més o millor tota la innovació i sostenibilitat que implica l'activitat de reparació de vehicles.
 - Que les escoles fomentin que les noies considerin l'Automoció com una opció professional prometedora, evitant desviar l'atenció cap a d'altres professions ja molt saturades de dones, la qual cosa contribuiria a minimitzar el desequilibri de gèneres en el món professional.

La paritat de gènere al
Taller crea dinamisme,
eficiència i cohesió

trenquem
esquemes

Imatges cedides per **VI Serveis**, taller agremiat que ha assolit l'objectiu de formar equips mixtes tant en l'àrea tècnica com de gestió.

Situació en els Centres de FP d'Automoció

L'alumnat femení en FP d'Automoció se situa per sota del 5% de manera persistent, tant en grau mig com superior, en cotxes o en motos.

Les professores de matèries tècniques en els Centres de FP Automoció és molt inferior al masculí en el quadre de docents tècnics

No hi ha més noies estudiant perquè no demanen aquesta Formació, malgrat que s'ofereixin places suficients.

Les noies que accedeixen a la FP Automoció solen venir per la via del Batxillerat, més que per accés directe com és en el cas dels nois.

Les estudiantes que opten per Automoció són vocacionals de la reparació dels vehicles, sovint seguint experiències prèvies dins l'àmbit familiar.

En casos d'iniciativa pròpia de la noia, és molt freqüent trobar-se amb l'oposició de la família.

S'observa una bona integració de les noies estudiantes en els grups de les classes malgrat la preponderància de nois i expressen que se senten correctament tractades.

El perfil personal de les noies que actualment estan cursant Automoció sol respondre a una forta personalitat, independència i orientació a la professió.

Contrasta amb el perfil dels nois que és força variat i que no sempre és de tipus vocacional per la reparació de vehicles, sinó per d'altres circumstàncies.

Què es pensa des del món Educatiu

- La Mecànica té una imatge de ser un món marcadament d'homes.
- La professió de reparació de vehicles pateix d'estereotips caducats molt allunyats de la realitat tecnològica actual.
- Hi ha un gran desconeixement social de en què consisteix i què es fa quan es treballa actualment i en el futur en el servei d'un vehicle.
- No es coneixen bé les sortides professionals actuals en Automoció en el moment de decidir de quins estudis cursar.
- Les noies creuen que el món dels Tallers està dominat per homes, on la socialització serà complexa per a elles i que els costarà molt trobar feina per la seva condició de dona.
- En síntesis, el món de la FP voldria que tant nois com noies, nens i nenes, coneguessin millor la professió de manteniment i reparació de vehicles en Automoció, les oportunitats de desenvolupament professional i personal que ofereix, així com els estudis d'accés.
- Es pot impulsar un interès ferm tant entre els nois com les noies, apostant per difondre entre les famílies i els joves les característiques actuals de la professió i un prometedor progrés tecnològic.
- Sols amb coneixement social i valoració de la professió es podrà evitar el fracàs en els estudis dels nois no vocacionals i captar l'adhesió d'aquelles noies amb capacitats per desenvolupar-la.

Com revertir la situació i la imatge de la professió? ... segons els Docents

- Fer una política de difusió ferma i permanent des d'Educació, des de la Indústria i des dels Tallers.
- Establir una col·laboració entre Empreses i Administracions amb un plantejament a llarg termini.
- Abandonar el concepte de “mecànic” per pujar el nivell de la professió a conceptes i funcions més tècniques i de gestió digital de l'activitat de manteniment dels vehicles de motor.
- La digitalització dels vehicles i l'electrificació poden ser la base per aquesta transformació.
- Un nou concepte que combini la tecnologia amb la gestió relacional obriria més oportunitats i seria més atractiu per estudiar Automoció.
- Més aportació de les Marques Constructores a l'Educació, facilitant tecnologia, coneixement i material per a la docència, com vehicles moderns per les pràctiques dels alumnes sobre les tecnologies que trobaran al carrer. Les inversions que els Centres Formatius han de fer per assolir aquest objectiu són econòmicament inabastables.

Què es pot demanar a l'Administració Pública per incentivar la participació femenina?

- Recolzament amb mitjans i recursos per fer arribar els nous conceptes del manteniment de vehicles a la societat.
- Difondre el potencial de la FP Dual per oferir més oportunitats a les estudiantes i també els estudiants, en la seva incorporació professional.
- Potenciar la conscienciació social de la importància de la futura integració professional dels joves (noies i nois) a l'hora d'optar pels estudis després de les etapes escolars.
- Redefinició curricular per adaptar millor els itineraris Formatius a les necessitats de l'Automoció moderna, com per exemple s'esmenta:
 - Fer que el grau mig fos més generalista i troncal a diferència de l'actual que és per especialitats clàssiques que difícilment incorporen les noves tecnologies dels vehicles.
 - El grau superior, que actualment està adreçat a formar Caps de Taller, podria transformar-se per oferir mòduls o trams d'especialització, amb àrees noves com electrificació, vehicle industrial, gestió de Taller, etc., a més de les clàssiques d'electromecànica i de carrosseria-pintura.

Què pensa el col·lectiu diana?

Dones de 18 a 34 anys de Catalunya

Conceptes utilitaristes
relatius als vehicles:
utilitat, consum,
comoditat

Valors relacionats amb
la confiança en el Taller

Desconeixement del
treball de reparar
vehicles

Valors atribuïts
d'estabilitat, futur,
rendibilitat i dinamisme
per al treball en el
Taller

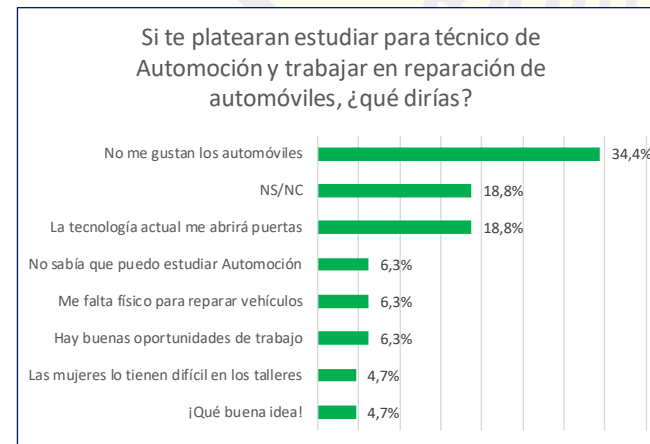
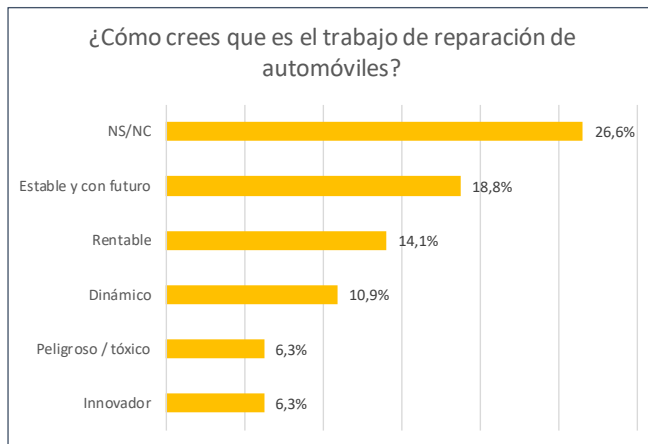
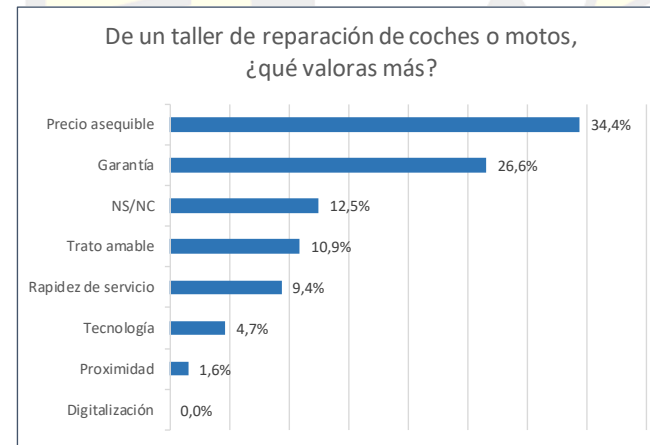
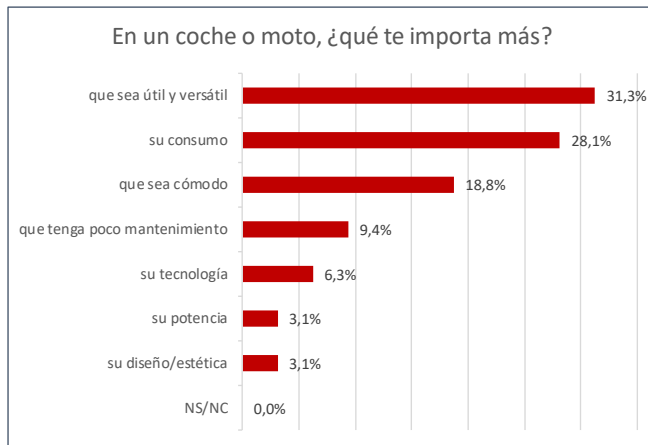
Un 34,4% rebutja
treballar en un taller
perquè no li agraden
els vehicles

Es pensa que la
tecnologia actual li
obriria portes per
treballar en la
reparació de vehicles

TRENQUEM ESQUEMES

Resultats sondeig online amb l'eina Google Surveys

Conclusions

Es confirma que l'origen immediat del desequilibri de gènere en els Tallers de reparació de vehicles de motor és la falta d'oferta de dones professionals en Automoció.

Existeix un gravíssim desequilibri de gènere en l'alumnat de FP d'Automoció en tots els seus graus, que és la via principal d'accés a la professió.

Les noves tecnologies del vehicles obren oportunitats tant de reciclatge com d'incrementar l'atractiu dels estudis entre les joves estudiantes.

La professió de servei al vehicle és una gran desconeguda a nivell social i pateix d'una infravaloració generalitzada.

Malgrat que gran part de les persones han utilitzat el servei de proximitat des Tallers, no n'ha transcendit prou els seus valors d'innovació i tecnologia.

Cal actuar per ...

AUGMENTAR significativament el nombre de noies que estudiïn FP d'Automoció, tant de grau mig com superior.

INICIAR una nova etapa de col·laboració entre el sector de Tallers, Educació i les Administracions Públiques per corregir el desequilibri de gènere associat a l'Automoció.

PRESENTAR als joves, nois i noies, les oportunitats de desenvolupament professional i personal a curt, mig i llarg termini que pot oferir el servei modern de l'automòbil.

DIFONDRE una nova imatge dels Tallers més ajustada a la realitat tecnològica per trencar els tòpics antiquats i negatius associats al sector.

EXPLORAR vies de més col·laboració entre els Constructors de vehicles, el món Educatiu i els Tallers, en benefici del progrés, la sostenibilitat i l'ocupabilitat dels/les joves.

Propostes de solucions

Establir una estratègia compartida en el món Educatiu per difondre a les Escoles de Primària i Secundària, les oportunitats professionals transversals que ofereixen els estudis d'Automoció.

Crear o redefinir les funcions dels professionals del Taller, fusionant tecnologia del vehicle i gestió, com per exemple la Recepció Integrada del Vehicle, i fomentar la seva implementació als Tallers.

Impulsar la modernització dels itineraris Formatius en FP d'Automoció per respondre millor a les necessitats actuals.

Dinamitzar el desplegament de la FP Dual per com eina primordial per donar resposta als/les joves en el seu projecte professional en un sector com els Tallers que els pot oferir estabilitat, experiència i oportunitats de crear el seu propi negoci.

Programar des dels Tallers i les seves associacions, activitats inclusives per tal de posar en valor la reparació i manteniment dels vehicles en el nivell tecnològic de sostenibilitat i servei que correspon a la realitat del sector.

Presentar a les Institucions, especialment els organismes implicats en la Igualtat, les necessitats del sector de Tallers de reparació de vehicles de motor per impulsar la paritat de gènere.

Demanar a les Administracions Públiques recolzament al col·lectiu de Tallers de reparació i manteniment de vehicles per tal de promoure actuacions de millora en la participació femenina i en la percepció social de la professió.

Propostes d'objectius

El projecte Trenquem Esquemes ha transcendit l'àmbit de gènere que afecta el sector, portant a unes conclusions profundes que han diagnosticat una infravaloració social greu de la professió que no es correspon a la realitat del servei al vehicle de motor actualment

La infravaloració social de la professió està en l'origen de molts dels desequilibris del sector, un dels quals és la manca de paritat de gènere, però se n'hi afegeixen d'altres com el ventall de perfils professionals disponibles, la falta de reconeixement del sector en les decisions industrials i normatives en Automoció i mobilitat, etc.

Millorar la percepció social de la professió de servei al vehicle de motor esdevé un objectiu essencial de pacte entre els actors implicats

Des del Gremi de Tallers de Barcelona s'impulsarà aquest objectiu tant en l'àmbit territorial com sectorial.

Promovem la col·laboració entre els Centres de FP i el sector de Tallers per tal d'aprofitar sinèrgies i compartir objectius en:

- Foment de les oportunitats d'ocupació qualificada
- Suport a l'emprenedoria i projectes empresarials
- Presentació de la innovació tecnològica de l'Automoció
- Comunicació social de la professió i la Formació

Agraïments

- El Gremi de Tallers de Barcelona agraeix la col·laboració desinteressada que ens han prestat els professionals, empresàries, empresaris, docents i estudiants per a la realització del present projecte.
- Així com l'atenció i temps que ens han dedicat a TTA, VI Serveis, Talleres J Gonzalez Castellón, Tallers Colbo, Monlau, IES Pedraforca, IES La Mercè, Salesians Sarrià i Jesuïtes El Clot.
- Amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona.